

Aspectes jurídics i territorials del fet metropolità

Conxa AGUIRRE

Fundació Carles Pi i Sunyer d'Estudis Autonòmics i Locals

Transcripció de la conferència feta a la Societat Catalana de Geografia el dia 12 de gener de 1990.

La proposta feta pel president de la Societat Catalana de Geografia, l'amic Lluís Casasas, té per a mi un gran interès, perquè em permet fer una ullada endarrere sobre un tema, del qual, per motius professionals, he viscut durant molts anys, i sobre el que, en molts moments s'han hagut de donar respostes molt ràpides condicionades a la inèrcia dels esdeveniments.

Inèrcia que, a més, en aquests darrers anys s'ha convertit una mica en tònica del desenvolupament polític i institucional del nostre país. Només constato un fet, però considero que a partir d'ara cal reflexionar des de diferents centres i institucions tant les oficials, com les ara anomenades «societat civil». Estem en un moment en què l'intercanvi d'opinions i el retrobament de debats sobre els temes lligats a l'ordenació territorial i l'organització administrativa del país que estem construint permeten centrar idees consolidades, llançar-ne de noves i també deixar de banda molts prejudicis.

L'oportunitat, doncs, del moment i del lloc són òptimes, i aquest és un exemple que recomanaria fos seguit per molts altres centres d'estudi i d'investigació. Aquest debat obert durant el temps del Congrés de Cultura Catalana continua obert; de fet és el mateix debat el que és obert i viu, perquè les circumstàncies del canvi socio-polític-econòmic exigeixen una constant posada al dia.

El títol de la meva intervenció es refereix als *aspectes jurídics i territorials del fet metropolità*. Em cenyiré només a algunes de les seves característiques, enquadrant el tema lògicament dins de l'esquema general de l'organització territorial. Nogensmenys no podem oblidar que el debat sobre el «fet metropolità» s'ha circumscrit històricament a l'àm-

bit de Barcelona i el seu entorn. Això fa que ens referim constantment a l'esmentat àmbit territorial, encara que ja és l'hora d'ampliar l'objecte de l'estudi a altres espais de la nostra realitat.

El concepte jurídic de METRÒPOLI encara té en el Diccionari de la Reial Acadèmia de la Llengua espanyola diverses accepcions: 1. Ciutat principal, cap de província o Estat. 2. Església arquebisbal de la qual depenen altres sufragànies.

Per la seva banda el terme «sufragani» es defineix com el depenent de la jurisdicció o autoritat d'algú, i evidentment ve del verb «sufragar» que significa: 1. Ajudar o afavorir. 2. Costejar o satisfer. Finalment la darrera accepció del vocable metropolità ens indica la denominació de: «Tramvia o ferrocarril, subterrani o aeri, que posa en comunicació els barris extrems de les grans ciutats».

Seria interessant fer una incursió filològica sobre el concepte inicial provinent de «sufragi» i passant per «l'organitzatiu» de metròpoli, per arribar a l'actual de «metro», i que en definitiva tenen en comú la *idea de col·laboració*. Però no és aquest el moment de fer aquestes disquisicions, només destaco la importància semàntica de la paraula perquè com es veurà més endavant la seva utilització ha condicionat la regulació jurídic-política del concepte metropolità. També destacar la referència immediata de metròpoli a la idea grega de ciutat, quina característica més destacable de la quals, per sobre de totes les consideracions de grandària, estètica o arquitectura, ha estat la d'englobar les *relacions democràtiques dels seus ciutadans*, no solament dins de l'àmbit de la seva ciutat sinó també a l'àmbit on s'estenia la seva influència.

Entrant ara, en el concepte utilitzat més recentement pels teòrics i pràctics de la qüestió, la tendència ha anat cap a substituir el nom de «metròpoli» pel «d'àrea metropolitana». Aquesta substitució sembla destacar l'element territorial per sobre dels elements humans i de les seves relacions. Crec que aquest aspecte només ens ha de posar de manifest els avenços de la ciència del coneixement territorial, però mai fer oblidar que l'important de les ciutats o altres agrupacions són les persones que les conformen.

Des del punt de vista jurídic, el concepte metropolità ha travessat períodes d'indefinió, fruit d'altra banda de la pròpia discussió en altres camps com ara l'urbanístic. La prevalència durant un temps del concepte «àrea metropolitana» com a element de gran contingut predominantment territorial ha facilitat aquesta indefinió.

El concepte s'ha utilitzat indistintament com a *àmbit regional*, equiparat a conurbació, i que té una arrel anglosaxona, de creixement en «taca d'oli» sense gaire connexions interrelacionals organitzatives des del punt de vista institucional (ara bé obeint, evidentment, altres models d'organització estructural). Però té una segona accepció, derivada del seu concepte inicial, i és el que entén *metropoli com a ens local*, i que parla de la *ciutat que s'està fent gran*. Aquesta última accepció s'adequa molt millor a la tradició europea i és la que ens arriba de la cultura grega.

La dicotomia la trobem a Espanya i sobretot a l'entorn de Barcelona, on la confusió és molt patent a partir dels anys 60, amb el debat encetat amb motiu de la Revisió del

Pla Comarcal de 1953, i que per motius més aviat de tipus polític se centrà finalment en la revisió de l'àmbit del propi Pla Comarcal de 1953, sense ampliar-se a l'àmbit superior que estudiava el Pla Director de l'Àrea Metropolitana (limitar el poder de la burgesia catalana enfront del poder polític de Madrid).¹⁻²

La història del municipalisme català i espanyol és diferent, malgrat el seu origen comú, el municipi romà. L'uniformisme espanyol estava molt condicionat per les institucions medievals que havien de donar fórmules de govern als reconquerits, i aquests esquemes es varen aplicar a Catalunya a partir del Decret de Nova Planta de Felip V, perdurant fins als nostres dies. Però es fa evident la necessitat de trencar motlles organitzatius i donar respostes a la diversitat d'agrupacions locals existents a tot l'àmbit espanyol.

El de Barcelona és un cas a part dins d'aquest règim uniformista. Ho és durant tota la seva història, s'interromp a partir del segle XVIII i es torna a recuperar a partir de la regulació especial per a la ciutat amb motiu de l'aprovació del Pla Comarcal, e 1953. Nogensmenys caldria estudiar més a fons els lligams organitzatius implícits del dret públic català durant el període intermedi, que permeteren que immediatament després de la Guerra Civil, ja al 1945 es comencés a estudiar l'organització de la ciutat de Barcelona i el seu àmbit d'influència de forma conjunta. D'això ja en parlarem més endavant.

El que interessa ara destacar és que Barcelona, tant referint-se a la seva organització de ciutat com a altres aspectes, per exemple l'urbanístic, ha estat pionera en el desenvolupament del règim local.³ Les propostes de donar a Madrid una solució de govern municipal diferenciadora, sempre han estat fonamentades en el seu «rol» de «capital de l'Estat»; les pròpies característiques de Barcelona ja justifiquen el fet diferencial i desenvolupen en l'anomenada «bicapitalitat», recollint conceptes vigents en altres etapes històriques.

L'intent de trencar l'uniformisme municipal en el cas de les grans ciutats obeeix al concepte de *municipi que es fa gran*, i que exerceix un conjunt de forces centrífugues i centrípetes sobre el seu entorn. Aquest és el sentit del que s'anomena «metròpoli». En conseqüència, la primera reflexió consistirà a conèixer quantes unitats són actualment susceptibles d'ésser incloses en aquesta denominació. Potser ja és l'hora de parlar tant a Catalunya com a la resta d'Espanya d'aquest fet. Ciutats com Tarragona, Lleida o Girona només destacant per cada una d'elles un aspecte industrial (químic o agrícola o turístic, tots tres poden ésser considerats industrials en funció de la seva estructura i les tecnologies que utilitzin), cultural, etc., podrien ser estudiades sota aquesta òptica. No diguem quan analitzem ciutats com Bilbao, València, Sevilla o Pamplona...etc. *La relació més important és l'estructuració del municipi capital respecte als del seu entorn.*

Aquest és ja un fet, que no permet adduir com a únic argument el d'una determinada posició política. De fet, tots els països europeus mantenen el mateix debat: la dissolució del «Greater London Council» (que per cert encara no té conlòs jurídicament el seu procés d'extinció), o la recent aprovació pel Senat Italià d'una Llei sobre àrees metropolitanas són només dos exemples.

Un acord polític de revisió de les Lleis d'organització territorial ens hauria de permetre crear una nova àrea per a Barcelona, sense necessitat de derogar el règim municipal cata-

là vigent. D'altra banda, en aquest moment s'acaba d'obrir el tràmit de transmissió del recurs contenciós-administratiu plantejant la qüestió de constitucionalitat d'aquesta Llei davant del Tribunal Constitucional.

El paper diferencial de Barcelona i el seu entorn i la necessitat de configurar jurídicament el seu règim municipal es desprèn també del paper històric de nació sense Estat, amb una organització municipal potent articulada sobre la base d'un doble aspecte polític. El reconeixement de la seva doble organització històrica, l'àmbit jurisdiccional del Consell de Cent i el de la Ciutat són essencials. Em remeto especialment al treball de Lluís Casassas, documentació de la Carta Municipal de Barcelona.⁴

És molt important conèixer el territori i la història d'un país per poder despolititzar els debats. L'articulació dels diferents nivells d'organització institucional de Catalunya responen a la seva forma física i social, per això un debat sobre Barcelona i el seu «hinterland» no poden ésser abordats sectorialment, ni considerar-la partidàriament com a ciutat-hanseàtica, entre altres raons perquè seria desconèixer una de les característiques més importants de les ciutats mediterrànies, ciutats obertes.

No m'estendré més sobre consideracions històriques molt interessants, que destaco per la seva significació com a premissa necessària per a l'estudi organitzatiu metropolità. Només fer esment que les tensions també són una característica històrica d'aquesta ciutat, i que inclús són símptoma de la seva vitalitat contradictòria. L'especulació del sòl per exemple, com a altres ciutats europees, ja s'estudiava al segle XV, tal com es posa de manifest en l'obra d'Amelang sobre la formació de la classe dirigent a Barcelona durant el període 1490-1714.⁵ Aquestes tensions entre altres raons són les que avalen la tesi que, tal com s'ha indicat abans, ja a partir de 1945 els primers estudis del Pla Comarcal donin a la ciutat una organització supramunicipal.

Anant ja als fets recents. El Pla Comarcal, començat a treballar en els primers moments del nou règim franquista és, malgrat això, un document polític important. És destacable que en un moment de centralisme molt pronunciat no els quedi altre remei que haver de considerar aquesta solució. Ja sabem quina és la resposta, perquè la ciutat no sigui tan gran o més que Madrid, i justament per això no es portà a terme a Barcelona una política d'annexions, però també és cert que si no arriba a donar-se aquesta situació no s'hauria considerat la fórmula supramunicipal com a necessària. El Pla Comarcal 1953⁶ és un document urbanístic, però és a més una proposta de govern per a Barcelona i els municipis que l'envolten; fórmula que no es limita a la planificació urbanística, sinó que introdueix elements de planificació econòmica i obre la possibilitat de prestació de serveis urbanístics i d'altra índole, a través de la configuració legal de la *Comissió d'Urbanisme i Serveis Comuns de Barcelona i la seva Comarca*. Amb posterioritat es publica el Pla Provincial, i finalment el 1960⁷ la Llei Especial de Barcelona.

Pararel·lament i per a l'àmbit espanyol es publicà el 1955 una Llei de Règim Local, que atribuïa una regulació uniforme per als municipis espanyols, però permetia el règim especial de carta, modalitat a la qual s'acollí Barcelona.

És a partir dels anys 70 quan es comencen a introduir les propostes tecnocràtiques pre-

conitzades per l'equip de López Rodó (recollint de fet una demanda més àmplia), que finalitzen parcialment el 1974, amb la publicació del Decret-Llei de creació de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.⁸

La seva promulgació fou molt controvertida perquè no corresponia a les expectatives del moment, però crec convenient destacar la seva tècnica jurídica que va permetre que fos utilitzat amb intenció progressista, i que, sense atendre a contradiccions partidistes, hagués estat un bon instrument de transició per respondre a les necessitats socio-polítiques, i anar introduint les reformes adients, conseqüència de la nova configuració democràtica. Entre els seus millors elements cal destacar la resposta al *dobte àmbit de ciutat* i a les interconnexions amb els àmbits immediats i mediats de la ciutat, responent a la configuració de capital.

Aquesta ràpida ullada posa de manifest la importància del dret públic català, del qual d'altra banda se n'ha parlat molt poc, i que nogensmenys ens ha donat grans figures com Carles Pi i Sunyer o Manuel Ballbé.

De fet, la seva instrumentalització a partir de les eleccions de 1979 permeté l'adopció d'una nova estructura no centralista ni tutelada, afavorint el protagonisme dels municipis en conjunt. L'organització de l'Àrea Metropolitana de Barcelona s'estructurava sobre la base d'organitzar les *relacions locals* (i aquesta ha estat la faceta més desenvolupada), i el *seu encast amb l'àmbit regional*, aprofitant l'únic element possible segons la legislació aleshores vigent: la Diputació. *També introdueix elements de co-capitalitat regulant l'actuació estatal* en assumptes de la seva competència. (Aquest potser fou l'element menys utilitzat de la regulació legal metropolitana).

És evident que el 1979 la província no es podia considerar l'instrument més idoni per establir relacions de tipus regional, i d'altra banda el caràcter centralista del Decret-Llei provenia justament de la desigual atribució de representants dels municipis que componien l'àrea. L'acord polític-institucional (vigent el pacte PSC-CIU-PSUC) va permetre la ficció de substituir els representants provincials membres dels municipis exteriors a l'àmbit metropolità, pels representants de la mateixa Diputació però dels municipis interiors. Amb això, es va perdre una oportunitat de desenvolupar un model regional, però es pal·lià la necessitat més urgent de donar resposta a l'organització local i compensar el pes de la representació de Barcelona. Va permetre, doncs, uns vincles de corresponsabilització i solidaritat municipal que feren possibles moltes de les propostes de posada en pràctica dels programes democràtics.

Així mateix, la Llei d'eleccions locals regulà específicament l'Àrea Metropolitana adreçant l'estructura anteriorment centralista (depenent de Madrid) i suprimint les tuteles (nomenaments del President i Gerent del Ple de la Corporació, quan abans es feien al Consell de Ministres i pel Ministre de la Governació. Anul·là a més el caràcter de Virrei que tenia el Gerent per l'executiu i de gestió actuals. Recordem que el primer Gerent d'aquesta nova època va ser el representant de CIU.

De fet no podem oblidar que la Generalitat de Catalunya comença a tenir competències sobre Administració Local a partir de 1980 i moltes de les deficiències de la legislació

estatal en aquest camp, haurien pogut ser resoltes tal com va reconèixer el Tribunal Constitucional.⁹ Nogensmenys, no es va fer res, i així va aparèixer la primera proposta sobre legislació bàsica de Règim local, auspiciada pel Govern de l'UCD, i esmenada en la seva totalitat pel PSOE. Però no és fins a 1985 amb aquest últim Partit en el Govern que s'aprova aquesta Llei.¹⁰

La dita Llei té també un marcat caràcter uniformista però introdueix la regulació sobre àrees metropolitanes, definició que pot ser considerada una de les millors per a les grans ciutats,¹¹ i reconeix a més a més, l'existència d'un règim especial per a Madrid i Barcelona, en la regulació continguda a la Disposició-Addicional 6a.¹²

Paral·lelament l'Àrea Metropolitana continua adequant fàcticament la seva estructura organitzativa. A finals de l'any 1982 es dotà d'un *règim d'autoorganització*, aprovant en el Consell Metropolità un «Reglament d'organització interna», que fou precursor de la materialització de pactes polítics, i posteriorment regulat per a tots els Ajuntaments a la Llei Bàsica de Règim Local. Aquest Reglament institucionalitzà les Comissions informatives, i la redistribució política es va fer a través de la designació dels seus presidents. El coneixement de les matèries sotmeses posteriorment al Ple, per part d'aquestes Comissions, formades per tots els Ajuntaments de l'Àrea, estimulà la seva participació en els assumptes metropolitans i permeté l'adopció d'acords amb coneixement dels temes. De fet les decisions s'adoptaven a les Comissions informatives. Aquesta organització, la qual ara ja és element corrent a tots els Ajuntaments i també a les Diputacions, i que estava prevista només a la Carta de Barcelona, fou a l'Àrea molt important i innovadora perquè palià la falta d'òrgans amb representació de tots els Ajuntaments.

Altre element important de la seva idoneïtat jurídica i en conseqüència útil políticament és la introducció dels processos de *metropolitanització de serveis* per poder assumir les competències que els municipis consideressin susceptibles de gestió supramunicipal, és a dir metropolitana. Durant el període que analitzem els serveis del taxi, mediambient, aigües, escorxadors, ...etc. foren metropolitanitzats, regulant un procés controlable pels Ajuntaments i acordant les fórmules jurídiques i econòmiques de prestació del servei.

Altre aspecte no desenvolupat, però possible, era l'*ampliació de l'àmbit* propi de l'Àrea Metropolitana. Aquest funcionament, diguem-ne federal, iniciat pels municipis metropolitans ha estat un dels aspectes més entorpitits per la desaparició de l'Àrea.

Les competències atribuïdes a la metròpoli sobre la base d'una planificació territorial han estat assumides per la Llei de Bases de Règim Local al seu article 42,¹³ per tots els partits polítics parlamentaris.

El 1976 apareix per sorpresa el primer esborrany de les Lleis d'organització territorial de Catalunya. No entraré sobre la polèmica que es va produir perquè la informació que proporciona la lectura del Diari de Sessions del Parlament («estat de la nació», discursos sobre les successives preses de possessió de la Presidència de la Generalitat, i sobre la mateixa tramitació de la llei) ja ho confirmen. Les Lleis d'organització territorial consten de quatre Lleis referides a Diputacions, Comarques, Entitats Metropolitanes i Règim Local Municipal.¹⁴ Totes incideixen en la regulació metropolitana, però la que defineix la

regulació metropolitana de la de Barcelona és la de creació de les Entitats Metropolitanes de transports i aigües i residus sòlids. Tipifica uns òrgans de govern per a matèries sectorials, és a dir per temes específics, deslligats de la planificació conjunta territorial i integrades obligatòriament pels Ajuntaments, amb un nombre de municipis no coincidents. La confusió entre nivells de competència s'incrementa, quan, a més a més, incideixen sobre el mateix àmbit les tres comarques creades.

Ja s'ha escrit molt sobre això¹⁵ i no cal insistir-hi més, però convé destacar el fet de que la Llei de Règim Municipal, al seu article 91 defineix les «àrees metropolitanes», amb un redactat que paradoxalment¹⁶ permetria la creació d'àrees metropolitanes a Tarragona, Lleida... o allà on s'acordi amb l'estructura de govern repudiada per Barcelona.

El patent desgavell evidencia, com a tema més urgent, la necessitat que es continuï prestant els serveis als ciutadans, i és per això que es cerca una fórmula de compromís creant la Mancomunitat de Municipis, amb unes competències mínimes, en síntesi les següents: promoció coordinada de les activitats econòmiques, promoció industrial, actuacions a la costa, preparació d'instruments de base i informació urbanística, per a suport dels programes d'actuació; actuació compartida amb els altres municipis en matèria d'infraaccions urbanístiques: horts, extracció d'àrids i activitats industrials en sòl rústic, mercats centrals, cooperació entre municipis sobre la base de la solidaritat i la redistribució territorial i desenvolupament socio-econòmic per igualar el nivell de vida dels ciutadans i afavorir l'equilibri centre-perifèria. Comprèn també, el desenvolupament dels serveis municipals de caràcter supramunicipal, i preveu l'ampliació del seu àmbit o de les seves competències.¹⁷

Els grans trets fins ara enunciats demostren que ens trobem en un període de transició, però la força de la lògica ens ha de portar a una reconsideració progressista. S'estan treballant dos documents jurídics: des del punt de vista local *la revisió de la Llei especial de 1960*, i des del regional *l'elaboració del Pla Territorial Parcial*, previst a la Llei de Política territorial de 1981, i a la pròpia Llei de dissolució de l'Àrea Metropolitana. A la Carta de Barcelona es tracta com a fórmula local, de fet com s'ha fet des del segle XI.¹⁸ No es pot ara deixar de banda la consideració de les interconnexions de Barcelona i altres institucions locals, a menys que es reguli en altres instruments jurídics. També s'ha de tenir en compte que l'assumpció d'aquest paper gestor per part de la Comunitat Autònoma fóra desenfocat i no faria sinó rebaixar les competències que li corresponen. *La resposta jurídica i institucional ha d'ésser de caràcter local.*

D'altra banda, el procés d'elaboració del Pla Territorial Parcial ens remet a un altre més ampli que és el d'organització de la Generalitat i la regulació de la Capital de Catalunya. També la tantes vegades esmentada però no «esborronada» Llei de descentralització i organització de la Generalitat podria establir els grans trets d'aquest tema. Cal afegir que l'organització perifèrica de l'Estat igual que la de la Generalitat, també ha de resoldre aquestes qüestions. És per tant un debat que ens concerneix a tots, i que com a mínim ens té obligats a estudiar i presentar alternatives a les propostes de les Administracions Central i Autònoma. Suposa estudiar a fons les possibilitats de govern en un Estat de dret, amb Lleis que permetin l'adequació al procés social.

Com a conclusió destacaré alguns punts:

Primer. - Necessitat d'estudiar i posar al dia les dades físiques, econòmiques i socials del país, i concretament de l'àmbit metropolità i el més ampli de la seva incidència. La influència de noves tecnologies produirà efectes encara no previstos en l'ordenació territorial, i incidiran sobretot en el camp infraestructural. L'ampliació i seguiment de l'enquesta metropolitana, o les previsions del Pla Estratègic Barcelona 2000, són una bona base, i com a mètode es podria ampliar la seva adequació a l'àmbit territorial de Catalunya.

Segon. - Sobre la realitat cal estructurar la proposta organitzativa més adient, partint d'un mínim comú denominador que permeti la racionalització del govern de les ciutats, atenent a les seves diversitats, i a les relacions entre aquestes i el seu entorn. També cal racionalitzar l'estructura governativa dels altres ens locals; així com l'organització i descentralització de la Generalitat.

Tercer. - A Catalunya es concreta de forma immediata en els treballs sobre la *Carta de Barcelona i sobre el Pla Territorial Parcial*.

Quart. - A nivell d'Estat suposa avançar en una proposta de *descentralització de l'Estat* en clara línia de desenvolupament de l'Estat de les Autonomies.

Cinquè. - Actualment la posició de Barcelona dins del *sistema de ciutats mediterrànies i europees* requereix també la proposta de regulació jurídica corresponent.

Tot això suposa incrementar els estudis i aprofundir des de les institucions cíviques sense posicions predeterminades, aprofitant al màxim les possibilitats legals existents, investigant les seves possibilitats i proposant les reformes corresponents quan sigui necessari. Molts temes han quedat en el tinter, però l'objectiu d'aquesta exposició és estimular la discussió.

Barcelona, gener de 1990

Bibliografia i documentació citades

- ¹ Cuadernos de Arquitectura y Urbanismo núm. 87, Colegio de Arquitectos de Catalunya y Baleares.
- ² La ley de Bases de Régimen Local - CEUMT núm. 86, Barcelona 1986.
- ³ Veure Prèambol i Introducció: «**Jurisprudència del Plan General Metropolitano de Barcelona**» 4 4 toms Ed. Corporación Metropolitana de Barcelona, 1987.
- ⁴ Lluís Casassas i Simó: «Notes històrico-geogràfiques sobre un règim especial per a Barcelona», dins del volum: «**Barcelona: anàlisi històrica del règim municipal**». Sèrie documents de treball per a la Carta Municipal. Ed. Ajuntament de Barcelona, Barcelona 1987.
- ⁵ James S. Amelang, «La formación de la clase dirigente» Barcelona 1490-1714, Ariel, Barcelona 1986.
- ⁶ Llei 3 diciembre 1953, sobre ordenación urbana de Barcelona y su comarca.
- ⁷ Ley de Régimen especial para el municipio de Barcelona de 23 de mayo de 1960.
- ⁸ Decret Llei 5/1974, de 24 d'agost de creació de l'Entitat Municipal Metropolitana de Barcelona.
- ⁹ Sentència Tribunal Constitucional

- ¹⁰ Ley reguladora de las Bases de Régimen Local. Ley 7/1985 de 2 de abril.
- ¹¹ Fórmules de tractament dels problemes metropolitans. II toms dirigit: Conxa Aguirre, F.Morata i M.Cuchillo; Institut d'Estudis Metropolitans, Barcelona 1989
- ¹² *Sexta I.* El régimen especial del Municipio de Madrid, contenido en el texto articulado aprobado por Decreto 1674/1963, de 11 de julio, modificado por Decreto 2482/1970, de 22 de agosto, continuará vigente, hasta tanto se dicte la Ley prevista en el artículo 6º de la Ley orgánica 3/1983, de 25 de febrero, del Estatuto de Autonomía de la Comunidad de Madrid, salvo en lo que se oponga, contradiga o resulte incompatible con lo establecido en la presente Ley. En particular quedan expresamente derogados los artículos 2º, apartado c); 4º, párrafo 2, inciso final; 11, 12, 13 y 39, párrafo 2, de la mencionada Ley especial, así como todos aquellos que configuren un sistema de relaciones interadministrativas distinto al previsto en esta Ley.
2. El régimen especial del Municipio de Barcelona, contenido en el texto articulado aprobado por Decreto 1166/1960, de 23 de mayo; el Decreto-ley 5/1974, de 24 de agosto, y el Decreto 3276/1974, de 28 de noviembre, de constitución y desarrollo de la Entidad Metropolitana de Barcelona y sus disposiciones concordantes continuarán vigentes salvo en lo que se oponga, contradiga o resulte incompatible con lo establecido en la presente Ley.
- ¹³ 43. 1. Las comunidades Autónomas, previa audiencia de la Administración del Estado y de los Ayuntamientos y Diputaciones afectados, podrán crear, modificar y suprimir, mediante Ley, áreas metropolitanas, de acuerdo con lo dispuesto en sus respectivos Estatutos (1).
2. Las áreas metropolitanas son Entidades locales integradas por los Municipios de grandes aglomeraciones urbanas entre cuyos núcleos de población existan vinculaciones económicas y sociales que hagan necesaria la planificación conjunta y la coordinación de determinados servicios y obras.
3. La legislación de la Comunidad Autónoma determinará los órganos de gobierno y administración, en los que están representados todos los Municipios integrados en el área; el régimen económico y de funcionamiento, que garantizará la participación de todos los Municipios en la toma de decisiones y una justa distribución de las cargas entre ellos; así como los servicios y obras de prestación o realización metropolitana y el procedimiento para su ejecución.
- ¹⁴ Llei 5/1987, de 4 d'abril, del Règim provisional de les competències de les Diputacions provincials.
Llei 6/1987, de 4 d'abril, sobre l'organització comarcal de Catalunya.
LLlei 7/1987, de 4 d'abril, per la qual s'estableixen i regulen actuacions públiques especials en la conurbació de Barcelona i en les seves comarques dins de la seva zona d'influència directa.
Llei 8/187, de 15 d'abril, Municipal: de Règim Local de Catalunya.
- ¹⁵ La Organización Territorial de Catalunya. Entre el debate científico y la polémica política, CEUMT 101-1987.
- ¹⁶ *Títol VIII*
De les entitats metropolitanes
Article 91
Per llei del Parlament de Catalunya es poden crear, modificar o suprimir entitats metropolitanes. En la tramitació de la llei s'ha de donar audiència a l'Administració de l'Estat i als ens locals afectats.
Article 92
—1 Les entitats metropolitanes tenen naturalesa d'entitats locals integrades pels municipis compresos en el territori corresponent, amb personalitat jurídica pròpia i amb plena capacitat per a l'exercici de llurs competències.
—2 Pot correspondre a les entitats metropolitanes la planificació, la coordinació o la gestió d'aquells serveis municipals que, per les característiques econòmiques, socials i urbanes concurrents en els àmbits territorials respectius, facin necessària una actuació d'abast supramunicipal
Article 93
—1 La llei reguladora de l'entitat metropolitana ha de determinar-ne:
a) Els òrgans de govern i d'administració.
b) El règim econòmic i de funcionament.
c) Els serveis a prestar i les obres a realitzar, i també el procediment per a executar-los.
d) Les formes amb què ha de garantir la participació de tots els municipis en el procés de presa de decisions.
—2 D'acord amb el principi d'autonomia municipal, la llei ha de determinar les obres i els serveis concrets que han d'ésser executats per l'entitat metropolitana, i l'assignació s'ha de justificar per la concurrència dels elements definidors del territori metropolità.
- ¹⁷ Estatuts de la Mancomunitat de Municipis de l'Àrea Metropolità de Barcelona - Barcelona, 28 d'abril 1988.
- ¹⁸ Victor Ferro «El Dret públic català: Les Institucions de Catalunya fins el Decret de Nova Planta». Eumo editorial - Barcelona 1987.